

نام خانوادگی: پایه: دوازدهم رشته: علوم انسانی ساعت امتحان:	نام: وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان امتحان پایان نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ نوبت عصر	بسمه تعالی درس: علوم و فنون ادبی ۳ تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۸ مدت امتحان: ۹۰ دقیقه نمره:
---	---	--

ارزش هر کس به مقدار دانایی و تخصص اوست. امام علی (ع)

سوالات صفحه یک

۱- الف- تاریخ ادبیات (۲ نمره) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش نامه فارسی پرداخت که بود؟ الف- دهخدا (ب) جیمز موریه (ج) میرزا آقا تبریزی د) محمد باقر میرزا خسروی	۰/۵
۲- کدام یک از جملات زیر درست است؟ الف) پرچمدار بازگشت ادبی، صبا کاشانی است. درست ✓ ب) سبک بازگشت حد واسط میان سبک عراقی و سبک هندی است. درست ○ نادرست ○ نادرست ✓	۰/۵
۳- متن زیر کدامیک از شاعران را معرفی می کند؟ " او با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می سرود علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه، در حوزه سیاست و روز نامه نویسی نیز فعالیت داشت. " (ملک الشعراء بهار)	۰/۵
۴- کدامیک از موارد ستون (ب) به جملات ستون (الف) مربوط است؟ (یک مورد اضافی است)	۰/۵
گروه الف - مهم ترین اثر عشقی نمایش نامه منظوم ایده آل یا سه تابلو مریم است. از نمونه های اشعار انتقادی نسیم شمال ای قلم است.	گروه ب ای قلم قرن بیستم سه تابلو مریم
۵- ب- سبک شناسی: (۲ نمره) کدام یک از واژه های داخل کمانک درست است؟ الف) نثر فارسی بعد از قائم مقام به سمت (سادگی ✓ - پیچیدگی ○) پیش رفت. ب) از جمله موضوعاتی که در کنار تعلیم و تربیت نوین و همگانی مورد توجه نویسندگان عصر مشروطه قرار گرفت..... است. (دشمنی با استبداد ○ - حقوق مدنی زنان ✓)	۰/۵
۶- شاخص ترین شاعران عصر بیداری که به دفاع از کارگران و ضعیفان توجه داشتند ابوالقاسم لاهوتی و فرخی یزدی بودند.	۰/۵
۷- هریک از موارد زیر مربوط به کدام یک از سطوح (زبانی- ادبی- فکری) شعر عصر بیداری است؟ الف) در شعر عصر بیداری کم توجهی به کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی وجود داشت. (زبانی) ب) نگرش شاعران و نویسندگان عصر مشروطه از ذهنیت گرایی به عینیت گرایی تغییر کرد. (فکری)	۱
۸- ج- موسیقی شعر: (۶ نمره) نام هجایی این رکن عروضی " - U - - " را بنویسید؟ فاعلاتن	۰/۲۵
۹- در کدام گزینه وزن بیت را نمی توان به صورت دیگری جدا کرد؟ الف- فاعلاتن، فاعلاتن، فاعلاتن، فاعلن ب- مستفعل، فاعلن، مستفعل، فاعلن ج- مفعول، فاعلاتن، مفاعیل، فاعلن د- مفعول، فاعلاتن، مفعول، فاعلاتن	۰/۲۵

صفحه دو		
۱۰-	با توجه به بیت « تا کی به تمنای وصال تو یگانه الف) مفعول، مفاعیل، مفاعیل، فعولن	اشکم شود از هر مژه چون سیل روانه» کدام وزن ترجیح دارد؟ ✓ ب) مستفعل، مستفعل، مستفعل، مستف
۱۱-	برای هر یک از ابیات زیر یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید؟ (ناهمسان / همسان تک پایه ای / همسان دو لختی) الف) دلیم سر به هامون رها می پسندد ب) ترک گدایی مکن که گنج ییابی	سرم بالش از صخره ها می پسندد (فعولن، فعولن، فعولن، فعولن) از نظر رهروی که در گذر آید (مفتعلن، فاعلات، مفتعلن، فع)
۱۲-	بیت زیر را با دو بُرش آوایی (وزن) تقطیع کنید؟ « با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است الف) نام وزن برش اول: مستفعلن، مفاعل، مستفعلن، مفاعل ب) نام وزن برش دوم: مفعول، فاعلات، مفاعیل، فاعلن	ما را قرا غتی است که جمشید جم نداشت
۱۳-	مصوت بلند / و / در کدامیک از گزینه های زیر در صورت اضافه شدن ممکن است کوتاه شود؟ الف) رو (ب) مو	✓ ج) سو (د) بو
۱۴-	تقطیع زیر به صورتی که بین کمانک آمده است با کدام یک از اختیارات شاعری زبانی مطابقت دارد؟ خراب آباد : (U --- U) امکان حذف همزه در هجای سوم	
۱۵-	با توجه به بیت الف) بیت را تقطیع کنید؟ (۱۷۵) خ لدا گراب پا خا را یا سا اب را اید چ ا سا زم اب خاری اک ادر دل ان اشی اند در هجای هفتم مصرع اول اختیار زبانی کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند، هجای هشتم مصرع اول حذف همزه، هجای یازدهم مصرع اول حذف همزه	« خلد گر به پا خاری آسان بر آید چه سازم به خاری که در دل نشیند» ب) وزن بیت را بنویسید؟ (۱۷۵) / فعولن، فعولن، فعولن، فعولن -- U / -- U / -- U / -- U
۱۶-	با ذکر دلیل نشان دهید ترکیب « گیسوی یار » (U - - U -) از دو اختیار زبانی استفاده شده است؟ در هجای دوم سو به س تبدیل شده ۱۷۵ / در هجای سوم کسره اضافه به مصوت بلند تبدیل شده ۲۵ /	
۱۷-	با توجه به بیت « چو تو خود کنی اختر خویش را بد الف) در این بیت چند اختیار زبانی "حذف همزه" داریم؟ آنها را مشخص کنید دو اختیار حذف همزه در مصرع دوم ب) در این بیت چند اختیار زبانی "تغییر کمیت مصوت ها" داریم؟ آنها را مشخص کنید هجای دوم و هشتم مصرع اول بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه	مدار از فلک چشم نیک اختر را»
۱۸-	د-زیبایی شناسی: (۶نمره) در بیت زیر کدام آرایه وجود دارد؟ الف) تلمیح (ب) تضمین	« کل یوم هو فی شأن » ای پسر ج) لف و نشر (د) متناقض نما

۱	<p>صفحه سه</p> <p>با توجه به عبارت " دو کس دشمن مُلک و دین اند : پادشاه بی حلم و زاهد بی علم " به سوالات پاسخ دهید؟</p> <p>الف) <u>لف</u> ها را نشان دهید؟ مُلک ، دین ۵.</p> <p>ب) <u>نشر اول</u> را بیابید؟ پادشاه ۲۵.</p> <p>د) <u>نوع</u> لف و نشر را مشخص کنید؟ مرتب ۲۵.</p>	۱۹										
.۵	<p>برای بیت زیر یک آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید؟</p> <p>الف) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای ؟ من در میان جمع و دلم جای دیگر است (متناقض نما - تضاد)</p>	-۲۰										
.۵	<p>بیت زیر به چه موضوعی تلمیح دارد؟</p> <p>"عشرتی دارم به یاد روی آن گل در قفس</p> <p>داستان به زندان افکندن حضرت یوسف</p> <p>عشق افکنده است با یوسف به یک زندان مرا "</p>	-۲۱										
۱	<p>- با توجه به ابیات</p> <p>" مرا نصیب غم آمد به شادی دو عالم</p> <p>" دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست</p> <p>چرا که از همه عالم محبت تو گزیدم "</p> <p>چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم "</p> <p>الف) آرایه بارز <u>بیت دوم</u> چیست؟ مراعات نظیر</p> <p>ب) یک نمونه <u>تضاد</u> در بیت اول نشان دهید؟ غم، شادی</p>	-۲۲										
.۵	<p>در عبارت « درویش بی معرفت نیار آمد تا فقرش به کفر انجامد: » <u>کاد الفقر أن یكون کفرا.</u></p> <p>الف) آرایه مشخص شده در عبارت چه نام دارد؟ تضمین</p> <p>ب) یک دلیل برای وجود این آرایه بنویسید؟ آوردن یک حدیث در کلام سعدی</p>	-۲۳										
.۵	<p>- در کدامیک از ابیات زیر آرایه (تضاد - مراعات نظیر - تلمیح) استفاده شده است؟</p> <p>الف) کسی با او نه و او با همه کس</p> <p>ب) گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند</p> <p>ج- شور فرهادم به پرسش سر به زیر افکنده بود</p> <p>د) در نیابد حال پخته هیچ خام</p> <p>نمآند هیچ کس او ماند و بس</p> <p>جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد</p> <p>ای لب شیرین ، جواب تلخ سر بالا چرا؟! </p> <p>پس سخن کوتاه باید والسلام</p>	-۲۴										
۱/۵	<p>کدامیک از موارد ستون «ب» به جملات ستون «الف» مربوط است ؟ (یک مورد اضافی است)</p> <table border="1" data-bbox="151 1411 1412 1646"> <thead> <tr> <th data-bbox="151 1411 422 1467">گروه ب</th> <th data-bbox="422 1411 1412 1467">گروه الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="151 1467 422 1512">تلمیح</td> <td data-bbox="422 1467 1412 1512">- هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو</td> </tr> <tr> <td data-bbox="151 1512 422 1556">تضاد</td> <td data-bbox="422 1512 1412 1556">آب آتش فروز ، عشق آمد</td> </tr> <tr> <td data-bbox="151 1556 422 1601">متناقض نما</td> <td data-bbox="422 1556 1412 1601">آتش آب سوز عشق آمد</td> </tr> <tr> <td data-bbox="151 1601 422 1646">مراعات نظیر</td> <td data-bbox="422 1601 1412 1646">کوه ما سینه ما ، ناخن ما تیشه ما</td> </tr> </tbody> </table>	گروه ب	گروه الف	تلمیح	- هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو	تضاد	آب آتش فروز ، عشق آمد	متناقض نما	آتش آب سوز عشق آمد	مراعات نظیر	کوه ما سینه ما ، ناخن ما تیشه ما	-۲۵
گروه ب	گروه الف											
تلمیح	- هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو											
تضاد	آب آتش فروز ، عشق آمد											
متناقض نما	آتش آب سوز عشق آمد											
مراعات نظیر	کوه ما سینه ما ، ناخن ما تیشه ما											
.۵	<p>۵- نقد و تحلیل نظم و نثر: (۴ نمره)</p> <p>متن زیر از "چرند و پرند دهخدا" انتخاب شده است ، با توجه به متن به سوالات پاسخ دهید؟</p> <p>« باری، چه درد سر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت که ما را به این کار وا داشت . حالا که می بیند آن روی کار بالاست ، دست و پایش را گم کرده ، تمام آن حرف ها یادش رفته ، تا یک فرآش قرمز پوش می بیند ، دلش می تپد ، تا به یک ژاندارم چشمش می افتد ، رنگش می پرد . هی می گوید « امان از همنشین بد! »</p> <p>الف: دو ویژگی " زبانی " برای متن بالا بنویسید؟ کمتز شدن واژگان و ترکیب های عربی نا آشنا، ورود لغات فرنگی به نثر (ژاندارم)، ساده و قابل فهم بودن، درست و هم آهنگ بودن ساختار و ترکیب دستوری</p> <p>ب: متن بالا در چه " قالبی " و با چه " موضوعی " نوشته شده است؟ طنز ، سیاسی - اجتماعی</p>	-۲۶										

<p>ادامه در صفحه ۴</p>	<p>صفحه چهار</p> <p>متن زیر بیانگر کدام یک از " درون مایه های نثر عصر بیداری " است؟</p> <p>" ننه، هان! این زمین روی چیه ؟ روی شاخ گاو ، گاو روی چیه؟ روی ماهی ، ماهی روی چیه ؟ روی آب "</p>	<p>۲۷-</p>
<p>۰/۵</p>	<p>الف (دشمنی با استبداد ب) تجدد گرایی ج) تنفر از خرافات د) تعلیم و تربیت</p> <p>شعر زیر را بخوانید و با توجه به آن به سؤالات پاسخ دهید؟</p> <p>آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی در محیط طوفان زا ، ماهرانه در جنگ است فرخی زجان و دل می کند در این محفل</p> <p>دست خود زجان شستم از برای آزادی.. ناخدای استبداد با خدای آزادی دل نثار استقلال جان فدای آزادی</p> <p>الف) دو ویژگی " زبانی " برای شعر فرخی بنویسید؟ سادگی و روانی، قابل فهم بودن ، گسترش دایره واژگان ، توجه به واژگان کهن</p> <p>ب) یک نمونه "تضاد" در شعر فرخی نشان دهید؟ آزادی</p> <p>ج) "سراینده شعر" از شاعران کدام دوره است؟ بیداری</p> <p>د) " ستایش و بزرگداشت آزادی " جز کدام یک از ویژگی های سبکی شعر است؟ (زبانی ادبی فکری)</p>	<p>۲۸-</p>
<p>۲۰</p>	<p>موفق و پیروز باشید</p>	<p>جمع</p>

